

# CAO News 5

Časopis horolezeckého oddílu CAO Děčín

Svazek 1, číslo 5

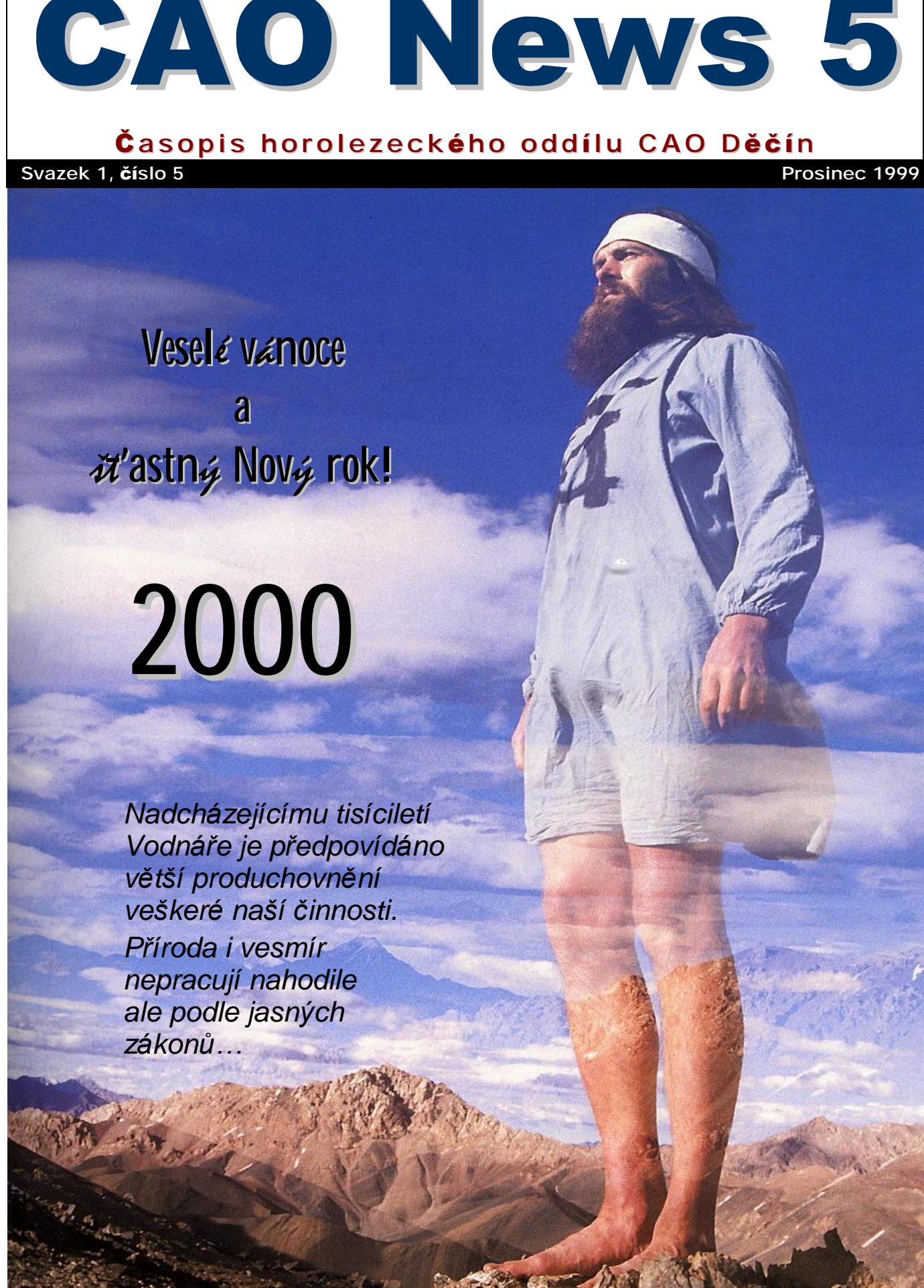
Prosinec 1999

Veselé vánoce  
a  
šťastný Nový rok!

2000

Nadcházejícímu tisíciletí  
Vodnáře je předpovídáno  
větší produchovnění  
veškeré naší činnosti.

Příroda i vesmír  
nepracují nahodile  
ale podle jasných  
zákonů...



# Stavění

Z dílny lezecké techniky...

Petr Štěpán

CAO Děčín

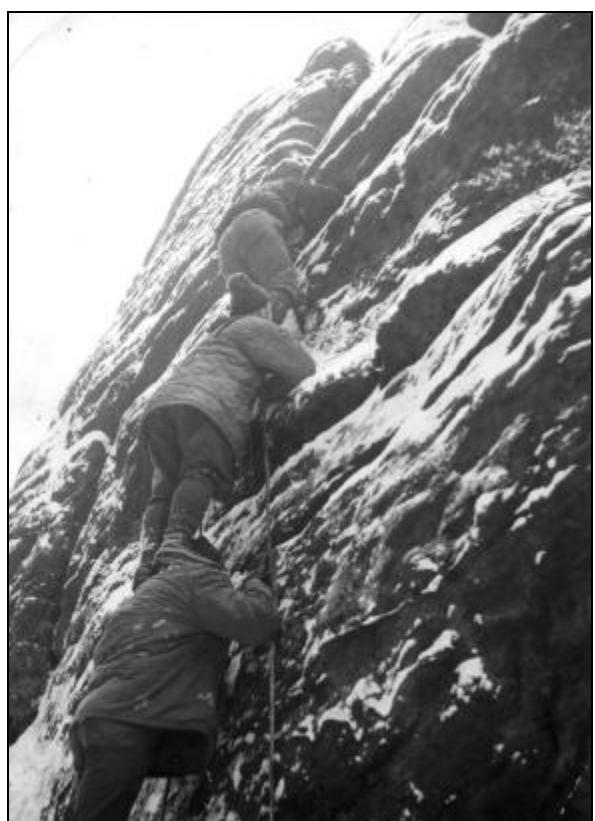
1. Stavění vlastní silou je uznaný způsob lezecké techniky. Je však dovoleno pouze tam, kde je užil prvovýstupce.
2. Stavějící horolezec smí být s jisticím prostředkem spojen pouze volně visícím sebezajištěním. Výjimka z tohoto pravidla platí pro staré cesty vylezené před účinností těchto pravidel.
3. Další na laně má právo přelézt úsek, který prvolezec překonal stavěním, pomocí lana.
4. Stavění musí být uvedeno v popise cesty.

V dobách kdy stavění bylo normální součást lezení byly cesty se stavěním událostí dne. Když se šlo na cestu se stavěním, nejlépe dvojitým, seběhli se lezci z okolí na čumendu jak to dopadne, případně jako stavěči. Vždy to byla lezecká událost. Krkavec je věž v Labském údolí, na které je nejvíce cest se stavěním. Jsou to Severní cesta VI, Severovýchodní hrana V, Jižní cesta VIIb a Údolní cesta VI. Celkem čtyři cesty. Staří lezci byly ve stavění mistry.



Na fotce vidíme dvojité postavení na severovýchodní hraně na zmíněnou věž. Tři lezci jako pevná základna, na nich stojí čtvrtý, rozkládá váhu na ramena dvou spodních lezců. Přes tyto stavěče (baumany) přelézá prvolezec. Spodní lezec pod pyramidou zodpovědně jistí.

Další dvojité stavění je na staré cestě na Skříň VII. Z balvanu dvojitým stavěním do vodorovného zářezu. Zajímavé stavění je na Labskou panu, cesta PLK z roku 1966. Touto cestou vystoupil s nečistým postavením Paul Schöne s druhy již v roce 1922. První sportovní přelezení udělali Zdeněk Kropáček, J.Přibyl, a F.Ledvinka.



Na další fotce vidíme, zdolávání vrcholu Mnicha starou cestou – Horám zdar 1.1.1968, ovšem v rozporu s pravidly lezení § 4. odst. 4.

Další zajímavost na Mnichu je údolní cesta VI, z roku 1926 od Rudolfa Hankeho, kde se lezlo od kruhu s postavěním vpr. do spáry a tou na vrchol. Tato cesta se dnes leze bez stavění. Stavět na této cestě je složitější, než ji vylezít čistě. Jenže v dobách, kdy lezci lezli uvázání v pase na konopném laně, patřilo stavění k dobře vylezené cestě. Doporučuji v příští sezóně se vydat po stopách starých lezců a některé cesty vylezít tak, jak je lezli před padesáti či osmdesáti lety. Lano si pro jistotu vezmeme nové.

## Parta Děčínských horolezců

Z historie lezení v Labském údolí

Petr Štěpán  
CAO Děčín

*Šťastni jsou ti horalové, kteří na první pohled vypadají jako by je osud zle potýral, když je umístil mezi pískovcové skály. ( Pallas 1782 )*

V roce 1949 byl v Děčíně založen horolezecký oddíl. Do Labských pískovců přišla parta mladých lezců. Tato horolezecká omladina navázala na tradice Sasských lezců. Klukům nebylo více jak dvacet pět let. Karel Krombholz a bratři Heinz a Helmut Weiglové byly výrazné lezecké osobnosti.

Karel Krombholz měl přirozený lezecký talent a také byl dobrý kamarád. V té době mluvil ještě špatně česky - například mravenec byl brátnyš, kapradí gábradi. Kluci se řezali smíchy. Karlovi to vůbec nevadilo, ba naopak. Měl zvláštní charisma. Okolo něj se tvořila parta lezců - Radek Kotala, Erich Vrbík, Béda Fabián, Láďa Ryska. Weiglovci lezli se Zdeňkem Janků, Standou Papežem, Standou Balíčkem a dalšími, jak to ve skalách bývá.



Na vrcholu Růžové věže nestojí tlupa lapků z doby Sarky Farky loupežníka, ale družstvo výkonnostních lezců ze začátku padesátých let!

Sportovní oblečení ve kterém se lezlo, demonstruje Vašek Langer vlevo, vedle něho Béda Fabián předvádí výzbroj - čtyři železné karabiny (hasaneiky) u pasu. Třetí zleva Karel Krombholz, má přes rameno nejnovější model konopného lana. Vzorně smotaný konopák na sasský uzel má přes rameno další lezec Láďa Slováček. Venca Sláma, pátý v řadě, po zdařilém výstupu potahuje z cigárka. Düllferův sed předvádí Hynek Weigel ve slanění. Tímto způsobem se sláňovalo do konce šedesátých let.

Manšestrové golfy se záplatami na kolenu a na zadku a sako, takto vystrojen mohl lezec hodit tlamu a třísknout sebou o stěnu a byl v pohodě. Mohl se prodírat

komíny a škvírami, což tito průkopníci z oblibou dělali, aniž by utrpěli škrábance. Horší bylo, když takového borce potkala bába s nůží - krve by se v ní nedořezal.

Lezlo se v keckách nebo bos. Propagátor lezení bos byl Karel, však se muselo chodit bosky „aby Vám kakani narostla potraška“. Klobouky nahrazují přilbu. Lezlo se již „moderním“ způsobem - navázání v pase nahradil prsní úvazek ukončený dračí smyčkou, sedačka se vázala u kruhu z lana. Silnější smyčka jako sedačka se začala užívat později. Jistilo se přes rameno.

Takto vybaveni lezci vylezli řadu prvovýstupů. Začali vznikat velkolepé cesty v údolních stěnách. Uvedu některé jako motivaci pro jejich přelezy.

- |      |   |
|------|---|
| 1953 | Kazatelna – Údolní cesta VIIb, Karel Krombholz, R.Kotala                            |
| 1953 | Strážce mýtiny – Údolní cesta VIIb, Karel Krombholz , R.Kotala                      |
| 1953 | Hřebenový kužel – Severozápadní cesta VIIb, Karel Krombholz, L.Ryska, B.Fabián      |
| 1954 | Želva – Údolní cesta VII, Karel Krombholz, jištěn zdola                             |
| 1954 | Klárka – Údolní cesta VI, Heinz Veigel, J. Mlezák                                   |
| 1954 | Klárka – Sev. spára VIIb, Heinz Veigel solo   |
| 1955 | Hladká věž – Údolní žlab VIIc, Karel Krombholz, E.Vrbík, R.Kotala, B.Fabián         |
| 1956 | Děčínská věž – Údolní cesta VIIb, Karel Krombholz, V.Sláma, E.Vrbík, B.Fabián       |
| 1957 | Rudolfův kámen – Údolní cesta VIIb, Karel Krombholz, R.Kotala                       |
| 1961 | Skříň – Vzpomínková cesta VIIc, Heinz Waigel, H.Waigel, M.Holub, J.Přibyl, R.Kotala |
| 1963 | Špičák – Údolní cesta VII, Karel Krombholz, J.Bílek, R.Kotala                       |
| 1964 | Zapomenutá – Údolní cesta VIIb, Karel Krombholz, E.Vrbík, R.Kotala, B.Fabián        |

V té době bylo na pravém břehu Labe evidováno 33 věží, na levém 10 věží a v Bělé 12 věží! Ve Hřensku se smělo jen na Starou Václavskou stěnu, Václavskou věž, Křížovou věž a na Malý Pravčický kužel. Ostatní věže se nacházely v hraničním pásmu. Začalo období studené války, zavřeli se hranice a naši lezci se ocitli v izolaci. Jejich vrstevníci za železnou oponou dobývali alpský svět...

V roce 1964 končí éra průkopnického objevování a zlézání skalních stěn a začíná doba nového lezení. V čele další lezecké skupiny stanul Rudolf Zabilka. To už je další kapitola vývoje lezení v Labáku.

Zbývá již jen pár dnů do chvíle, kdy v kalendáři naskočí rok 2000. Na začátek nového století si ještě rok počkáme, ale magická dvojka už je tady. Podivné numero, zvláštní a neokoukané, nové. Až budu 1.1.2000 na vrcholu dávat HORÁM ZDAR!, tak si vzpomenu na partu, která posunula skalní lezení o kus dopředu. Vzpomenu na lezce, kteří jsou už v penzi a někteří už bohužel v nebeském skaláku...

**H o r á m z d a r !**

# Königshain

Zájezd do zajímavé lezecké oblasti.

Jiří Chára  
CAO Děčín

Zajímavá, nepříliš známá lezecká oblast Königshain, se nachází u Německého města Görlitz, asi 50 km severně od Varnsdorfu. Oblast je zajímavá nejen po lezecké stránce ale i z historického hlediska. Nachází se zde skanzen lomové těžby žuly, jakési muzeum pod širým nebem. Naleznete zde zbytky těžních budov včetně vnitřního zařízení, kolejnice, těžní vozíky a lanovky, kryty před létajícím kamením při odstřelech atd. U každého objektu je podrobná informační tabule. U zatopených lomů, které vytvářejí pěkná jezírka s čistou vodou, jsou uvedeny i údaje o hloubce. V létě je zde ideální koupání a potápění. V hlavním lomu vzniklo před mnoha lety údajně první FKK v tehdejším DDR.



Pro lezce však zůstávají ve středu zájmu kolmé žulové stěny s mnoha obtížnými (až Xib) i lehčími cestami. Za nimi jsme sem vyrazili 28. listopadu i my – Standa Feigl, Karel Hofman, Petr Štěpán, Jaroslav Uher a já.

Oblast je rozdělena do několika podoblastí. Většinu tvoří zmíněné jezerní stěny, ale je zde i několik samostatných věží a přírodních masivů. Tyto nápadně připomínají věže Jizerských hor. Zatímco lezení po lomových stěnách nás nadchlo, z věží a ostatních skal jsme byli zklamáni – většinou šlo o nevýrazné, nižší skály, utopené v bukových lesích a tedy hodně zelené a vlhké.

Lom Paradies má v průvodci před svým názvem hvězdičku a takto je zde označena i většina cest. Ve vysvětlivkách je uvedeno: X = paráda. Lezeme zde několik cest od VI do VIIc. Lezení je to opravdu pěkné i když dost zebou ruce. Dále jsme vylezli na Keiner i Grosser Teufelstein, Hochsteinscheibe a na závěr Karel s klidem vyvádí neprůjemnou VIIIa Světlo a stín na Schachmannturn.

Víc nám krátký zimní den neumožnil. Ale i těch deset cest, některým z nás dost stačilo...

## VÝROČÍ

- Dne 5. ledna oslaví své narozeniny horolezec Petr Pudil z Horních Habartic. Gratulujeme.
- Dne 13. ledna oslaví své narozeniny známý horolezec Karel Bělina z LK Sněžník. Přejeme pevné zdraví a mnoho nových cest!

## STRÍPKY

### Co je nového v „Labáku“?

Ačkoli by se zdálo, že už se nedají lézt těžké cesty, není tomu tak.

V sobotu 4.12.1999 udělal Pavel Rýva novou cestu na Želvu v Labském údolí. Cesta vede v pravé části náhorní stěny (při hraně) přes 3 borháky. Je za **VIIIC** a jmenuje se **THÉTA Q**.

-jh-

### WALLISKÝ HŘEBEN V JEDINÉM DNI

LIBEREC  
4. PROSINCE 1999

Tento zdánlivě tvrdý podnik se dá snadno uskutečnit jen párem kilometrů nad Libercem. Walliský hřeben je totiž název jednoho z nevelkých křemencových hřebenů v okolí Ještědu. A dokonce jednotlivé věže nesou názvy podle alpských velikánů v tomto hřebeni – Malý Matterhorn, Breithorn, pětivrcholová Monte Rosa, Castor, Pollux, a Lyskamm. Metamorfovaná křemencová hornina je velmi tvrdá, pevná a příznivě členitá, takže lezení po ní je velice příjemné. Chyty a stupny jsou prostě všude, jen jejich velikost a kolmost (nebo převišlost) stěny určuje obtížnost cest. V blízkém okolí vrcholu Ještědu je ještě několik dalších věží a masivů o kterých platí totéž. Tyto terény byly u horolezců velice oblíbené ještě na začátku tohoto století, pak zájem o ně pomalu upadal vzhledem k objevování pískovcových oblastí Lužických hor. (Dne 4.12.1999 Walliský hřeben přešel sólo od Lyskammu po Malý Matterhorn Jiří Houba Chára.)

-jch-

### BĚŽECKÝ ZÁVOD JEŠTĚD - VARNSDORF

VARNSDORF  
11. PROSINCE 1999

„Tak co Karle, jaký to bylo?“, „Dobrý až na ty nohy...“. Horolezci z Varnsdorfského oddílu běželi dne 11.12.1999 závod Ještěd – Varnsdorf, na který nás také zvali. Závod je dlouhý asi 50 km. Start byl v 10 hod. dopoledne na Výpřeži. Na startu se sešli přední borci oddílu, **Erich Melzer, Karel Hofman a Arnošt Haufert**. Běželo se za krásného zimního počasí. Do cíle doběhl první E. Melzer a jeho pes Monty v čase 4:25 min. za ním doběhl Karel Hofman v čase 5:10 min., třetí doběhl Arnošt Haufert v čase 5:58 min. Na bedně stáli všichni. Dopravu s občerstvením zajišťoval Aleš Zbořil. Děčířáci Choroš, Myšák a Péťa, kteří také chtěli běžet, vyměkli, neběžel ani Standa.

Za rok se sejdeme na startu!

-pš-

# Grimselpass

Méně známá lezecká oblast ve Švýcarsku

Jiří Chára  
CAO Děčín

Grimselpass je vysoko položené sedlo, které je třeba překonat při cestě z Matterhornu na Eiger.

Mezi našimi lezci je to oblast téměř neznámá, protože ve Švýcarsku patří (kromě Alp) k těm významnějším. Na své si zde přijde opravdu každý.

Oblast je tvořena vysokými hladkými stěnami z větší části přímo nad přehradním jezerem. Kolem celého jezera je úzký chodník, z kterého začíná většina cest. Stěny jsou vysoké přes 300 m. V dolní části jsou položené, pak se postupně zvedají, přechází v kolmici a výše tvoří dlouhé převisy. Tím je také dána obtížnost a charakter cest. Nejlehčí jsou ve spodní části. Hladké sklopené plotny se lezou na tření. Cest je zde obrovské množství, jsou dobře odjištěné nýty a poskytují opravdu nádherné lezení s obtížností většinou kolem 6a – 6b. Zakončeny jsou dvojicí nýtů s řetězy pro pohodlné slanění. Lze ovšem pokračovat výše. Obtížnost však prudce roste až k horní hranici francouzské stupnice. Některé cesty zůstávají v horních partiích lezitelné pouze s umělými pomůckami.



Grimsel 21.8.1995 – leze Petr Horák, dobírá Jiří Chára

Prostoupení celé stěny je sakramentsky tvrdý podnik a vyrovná se velkým alpským stěnám, (kterými ostatně jsou). Většině lezců stačí ovšem nádherné plotny těsně nad hladinou.

Grimselpass je rozumná alternativa pro případ nepříznivého počasí ve Walliských nebo Bernských Alpách. Například kdybychom se příští rok nacházeli čistě náhodou řekněme někde kolem kopečku Eiger...

## ČEKÁ NÁS...

### KALENDÁŘ AKCÍ

- **Vánoční horolezecká mše** – 24.12.1999 dopoledne. Velice netradiční překvapení z dílny Štěpán - Chára. Procházka tichou přírodou zakončená vánoční mší v jeskyni Českých bratří. Sraz je 24.12.1999 v 9.45 hod. v Hřensku na parkovišti nad Klepáčem. V 10.00 hod. je společný odchod do jeskyně Českých bratří (po červené značce). Předpokládaný návrat je 14.00 hod. (nejpozději). Info Chára, Štěpán. **NENECHTE SI UJÍT A VEMTE SEBOU DĚTI!**
- **Vánoční Bořeň** 26. prosince 1999. Jubilejní X. ročník (!!). Sraz v 7.30 hod. na hl. nádraží v Děčíně, cesta vlakem do Kyselky, výstup na vrchol Bořeň, lezení na Větrnou věž, nebo obojí. Při zpáteční cestě zastávka v restauraci v Bílině Kyselce, posezení s přáteli a předávání případných dárečků pod cestovním vánočním stromkem. Info Houba, Josef.
- **Akce na Nový rok – 1.1.2000:**
- **Novoroční vyjížďka cyklistů.** Sraz v 9.00 hod. před OD Korál. Trasa Děčín – Hřensko – Děčín. Info Ivo, Luboš.
- **Horám zdar!** Novoroční lezení (je očekáván nevidaný boj o první dostoupení vrcholů v roce 2000!!). **CAO Děčín nebude stát stranou!**
- **Slavnostní Novoroční schůze CAO Děčín** – 5.1.2000 od 18.00 hod. v restauraci Za větrem. Na programu bude vyhodnocení roku 1999, oceňování výkonů roku a plány na rok 2000, členské příspěvky, pojistění aj. **Účast nutná!**
- **Vysoké Tatry** – zájezd do Vysokých Tater, ubytování a večeře na chatě Rysy, termín únor 2000. Pro členy ČHS slevy 50 %! Nejvíše položená chata s cepovaným pivem. V okolí ideální možnost pro horolezectví i VHT. Z lezeckých objektů je zde např. legendární Galerie Ganku pro náročné, nebo výstup na Rysy pro nenáročné. Info a přihlášky Houba.

## CAO News

Horolezecký časopis severočeského regionu

Redakční rada CAO News byla na minulé schůzi rozšířena o Jana Horáka (-jh-) a Petru Štěpána (-pš-). Hodně se diskutovalo o obsahové náplni. Zdá se, že časopis je mezi lezci poměrně kladně přijímán, ale je cítit i tlak, na rozšíření jeho záběru na celý severočeský region. Své síly, nadšení a ochotu spolupracovat nabídli další lidé. Kromě jiných i Vítězslava Hudý sportu v Hřensku. Nabídl se, že by se stal jakýmsi koordinátorem mezi redakcí a písícími lezci z jiných oddílů. Pokud máte tedy jakékoli příspěvky, můžete je zanechat v prodejně HUDY sportu u Vítěze.

*Uvidíme, co přinese rok 2000...*

## INFO

### LEZECKÉ STĚNY DĚČÍNSKA

#### Lezecká stěna Nebočady

Po delší odmlce byla znova otevřena lezecká stěna v Nebočadech. K dispozici jsou dvě lezecké místnosti a bar s občerstvením. Není potřeba lano – leze se nad žíněnkami. Stěny jsou nízké s velkým množstvím chytů, větší část tvoří převisy, cesty všech obtížností. Nechybí hrazda a jiné mučící nástroje. Vstupné je 30 Kč.

#### Provozní doba:

|    |                    |
|----|--------------------|
| PO | 18:00 – 21:00 hod. |
| ÚT | 18:00 – 21:00 hod. |
| ST | 18:00 – 21:00 hod. |

V ostatní dny po telefonické domluvě.

POZOR: V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNIVÉHO POČASÍ A V ZIMNÍM OBDOBÍ JSOU PRAVIDELNÉ TRÉNINKOVÉ ÚTERKY CAO DĚČÍN PŘESUNUTY DO NEBOČAD OD 18:00 HOD. SRAZ ZÁJEMCŮ JE PŘÍMO V OBJEKTU LEZECKÉ STĚNY!!!

#### Lezecká stěna Bělá

Stále funguje cvičná stěna v Bělé (restaurace Beseda). Stěna je vyšší, osazená jistícími body, nutné je lano a expresky. Spíše těžší cesty. Vstupné je 30 Kč na neomezenou dobu.

#### Provozní doba:

Kromě STŘEDY od 16:30 hod.

#### Lezecká stěna v Chřibské

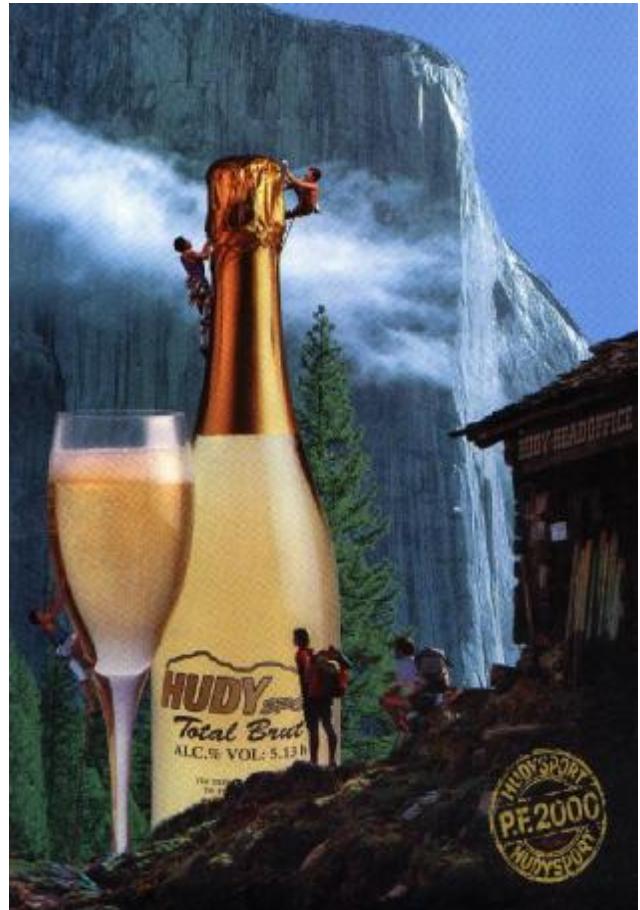
Dle neověřené informace byla tato pěkná stěna bohužel ZRUŠENA.

## UPOZORNĚNÍ PRO ČLENY CAO DĚČÍN

**SLAVNOSTNÍ NOVOROČNÍ SCHŮZE CAO DĚČÍN, PRVNÍ V ROCE 2000 SE USKUTEČNÍ DNE 5.1.2000 OD 18.00 HOD.**

V RESTAURACI ZA VĚTREM. NA PROGRAMU BUDĚ VYHODNOCENÍ ROKU 1999, OCEŇOVÁNÍ VÝKONŮ ROKU A PLÁNY NA ROK 2000, ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY, POJIŠTĚNÍ AJ.  
**ÚČAST NUTNÁ!**

**TĚŠÍM SE NA SETKÁNÍ S VÁMI!**



# Hrám zdar!



# 2000